

takže žalovaný mohl a měl jenom tímto způsobem platiti. Domáhá se proto žalobou na žalovaném zaplacení kupní ceny dodaného zboží. Proti žalobě namítl žalovaný, že částku tu zaplatil zástupci žalobce Oskaru Th-ovi, poněvadž se vykázal plnou mocí k inkasování. Žalobce uznal také platby konané Th-ovi, a teprve když Th. neodvedl plateb, žádal je od žalovaného. Žalovaný byl teprve dopisem ze dne 23. března 1933 uvědoměn, že žalobce odňal Th-ovi plnou moc k inkasování. Prvý soud uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Nebylo popřeno, že žalobce používal Oskara Th. jako obchodního cestujícího k jednání v místech přesporních. Jestliže se při prvním vybrání tržové ceny vykázal plnou mocí k inkasu, o které se netvrdí, že byla obmezena na onen plat, právem mu žalovaný později platil jako zmocněnci žalobcovu s účinkem pro tohoto a nebyl povinen se přesvědčovati o tom, má-li i nyní plnou moc přijímati placení tržové ceny, když neměl podklad pro pochyby o jeho plné moci. Naopak bylo věci žalobcovou, aby oznámil odnětí této plné moci žalovanému, měl-li zákaz inkasu Oskara Th. míti účinek vůči žalovanému. I když k účtům žalobcovým byly přikládány složenky, což se mohlo považovati za poukaz takto platiti, nebylo na účtech vyloučeno placení jiným způsobem a vykázal-li se Oskar Th. jednou plnou mocí k inkasu, mohl žalovaný na ni spolehnouti, dokud vůči němu nebyla plná moc odvolána (§ 1026 obč. zák.). Dovolatel neprávem poukazuje k čl. 55 obch. zák. a § 1016 obč. zák., poněvadž v souzeném případě jde jen o účinnost placení žalovaného pro žalobce do rukou jeho zmocněnce, které podle toho, co bylo uvedeno, se stalo řádným způsobem, neboť obmezení oprávnění zmocněnce nebylo v této době žalovanému oznámeno, ani neměl příčiny se o rozsahu jeho znovu přesvědčovati. Tím padá i poukaz žalobce na ustanovení § 1424 obč. zák.

Čís. 15314.

Vydal-li po skončení řízení podle § 193 c. ř. s. rozsudek jiný soudce, než který provedl řízení, jde o zmatek podle § 477 čís. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, Rv I 2192/34.)

Nižší soudy vyhověly žalobě na zaplacení kupní ceny za dodané zboží.

Nejvyšší soud z podnětu dovolání zrušil rozsudky obou nižších soudů pro zmatečnost a prvému soudu uložil, by vynesl nový rozsudek.

Důvody :

Ústní jednání konané dne 20. prosince 1933, při kterém bylo řízení skončeno podle § 193 c. ř. s. před provedením výslechu žalující strany

u dožádaného soudu, řídil okresní soudce V., po dojití spisů od dožádaného soudu byl rozsudek vydán jiným okresním soudcem H. Byl tedy vynesen rozsudek soudcem, který se neúčastnil ústního líčení, jež jest základem rozsudku (§ 412 c. ř. s.), čímž byla porušena zásada přímosti. To má za následek zmatečnost rozsudku první stolice podle § 477 čís. 2 c. ř. s. K této zmatečnosti musí soud, k němuž věc došla přípustným opravným prostředkem, přihlížeti z moci úřední. Podle § 478, odst. 2 c. ř. s. bylo proto zrušiti rozsudek prvního soudu a v důsledku toho i řízení odvolací a rozsudek odvolacího soudu.

Čís. 15315.

Pojištění smluvní.

Bylo-li při pojištění proti krádeži vloupáním ustanoveno ve všeobecných pojistných podmínkách, že peníze se pokládají za pojištěné, jen pokud si o nich pojistník vede trvalé přesné zápisky, jest vedení takových zápisků pokládati za výslovnou podmínku, pod kterou pojistitel ručí za ztrátu peněz.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, Rv I 2541/34.)

Žalobce se u žalované pojistil proti krádeži předmětů uložených v bytě žalobcově až do výše 23.000 Kč. Poté bylo žalobci z bytu z uzamčené zásuvky stolu odcizeno 2.750 Kč. Krádež tuto žalované ihned řádně oznámil. Ježto žalovaná, ač upomenuta, se zdráhá částku 2.750 Kč, k jejíž zaplacení dle pojišťovací smlouvy jest povinna, zaplatiti, domáhá se jeho zaplacení žalobou. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné, že si žalobce nevedl o penězích řádné zápisky, ač k tomu byl podle pojišťovacích podmínek povinen. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Podle čl. 3 všeob. poj. podm. se peníze pokládají za pojištěné jen potud a tak dlouho, pokud se o nich vedou trvalé přesné zápisky. Toto vedení zápisků nutno dle znění toho pokládati za výslovnou podmínku, pod kterou pojišťovna za ztrátu peněz ručí. Nelze souhlasiti s názorem odvolatelovým, že zápisky ty možno hraditi důkazem jiným o tom, že odcizené peníze žalobce skutečně měl a že by bylo proti dobrým mravům, kdyby měl žalobce, ač dokázal, že peníze skutečně měl, přijíti o svůj nárok na náhradu, ježto takovéto zápisky nevedl. Při volnosti smluvní (žalobce ani netvrdil, že by připojení takovéto podmínky odporovalo zákonným předpisům o soukromém pojištění) nelze vyloučiti, aby si smluvní strany neujednaly výslovně jako podmínku, pod kterou pouze hotové peníze mají býti pokládány za pojištěny, aby o nich vedeny byly trvalé přesné zápisky. Takováto výslovná podmínka jest pojata do smlouvy pojišťovací, o níž žalobce svůj nárok opírá. Žalobce sám doznal, že zápisky o penězích nevedl a jako důvod uvedl, že na to nemá čas a že se o to starati nemůže. Tento důvod nelze uznati jako ospravedlňující. Nevedl tudíž žalobce o svých penězích vůbec žádné zápisky a jest tudíž bez